

Előfizetési ár:

Egy évre — — 4 forint.
Fél évre — — 2 forint.
3 hóra — — 1 forint.
1 hóra — — 40 krajc.

Szerkesztőség

kiadóhivat-l a „Csongrád” könyvnyomdájában,
(Schwarz Ignác-féle ház)
hova a kéziratok és előfizetési pénzek is küldendők.

CSONGRÁD

TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos sor egyszeri beiktatása 10 kr., két hasábos 20 kr., három hasábos 30 kr. Legalább háromszori közlésnél a fele díj számítatik. Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyilttérben

minden egyes sor 20 kr.
Bélyegdíj külön 30 kr.
Kéziratok visszaszolgáltatására nem vállalkozik a szerkesztőség

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Felelős szerkesztő:

CSONGRÁDI GÁBOR.

EGYES SZÁM ÁRA 10 KRAJCZÁR

A „Tiszavidék” pártatlansága.

A „Tiszavidék” legutóbbi (4 ik) számában ismét kétségtelen bizonyítékát adta annak, hogy a megszületése indokául felhozottakat, épen ellenkező értelemben kell venni. Kétségtelen bizonyítékát adta annak, hogy ő a közjó, közérdek alatt, patronusainak érdekét érti és szolgálja, hogy ezen önző érdek előmozdításának egyik eszközét a személyeskedésben keresi s azt ok nélkül is hajtja.

A „Csongrád” 9 ik számában ugyanis Csongrád városának 1880. évtől 1890-ik évig terjedő tíz évi történetét vázoltuk pártatlanul, csupán a tényeket s azok eredményeit számlálván el.

Dicsérni vagy ocsárolni nem akartunk senkit, azért midőn az 1880—1886. év eredményeit elszámoltuk, s a községi párt s vezére, 3 évi (1887—1889) viselt dolgaival szembe állítottuk; neveket csak ott említettünk, hol azokat ugyszólván ki nem kerültünk.

A „Tiszavidék” azonban ezen tárgyilagossággal szemben is, az „Est modus in rebus” című cikkben, — mert most csak ezzel foglalkozunk — magáról vevén mértéket, azt állítja, hogy a „Csongrád”-nak semmi más rendeltetése nincs, mint megteremtőinek magasztalása és az ellentábornak ocsárlása. Aztán azt mondván, hogy bármennyire adja is a „Csongrád” az ágít arra a „Tiszavidék” programjához híven, nem követi „Csongrád”-ot a személyeskedés terére. Es nyomban rá, az adott szó nagyobb hitelére, a legdurvább személyeskedést követi el, azt állítván Szvoboda Ferencz ügyvéd urról, hogy mint városi ügyész épenséggel nem törődött a közügyekkel, s a rendezett tanács megszünte után szerepet cserélt és a Csátár érában Turi kis Pál, Major István s társaival s illetve Csátárral szövetkezve a vezérszerepet magához ragadta, vezetett, indítványozott, jegyzőkönyveket szerkesztett, deputált, de oha sem a közügyért, hanem pénzért?

Ügyvédje akart lenni a városnak mindenben mindenért. A helyzetet teljesen kiaknáta. Az előljáráságot teljesen gyámsága alá vetette. Tett, járt, kelt, fáradott, de pénzért sat.

Ellenben Réti Ferenc indítványozott feliratokat szerkesztett, küldetésben járt kelt s fáradozott ingyen?!

A hány állítás, annyi valótlanosság.

Mert Szvoboda Ferenc ügyvéd ur, mint városi ügyész is, egyike volt a közügyek

leglelkesebb harcosainak, mit, — hogy csak főbbeket említsünk — a következők is bizonyítanak.

Hogy mikor Réti Ferenc, mint városi számvevő véleménye folytán a Kuklics testvéreknek az árvapénztár elleni követelésük kiegyenlítéséül az őket jogosan megillető követelést többszörösen meghaladó összeg utalványoztatott ki, annak kifizetését épen Szvoboda Ferenc ügyész akadályozta meg, aki aztán, az egész több évtizedre terjedő számítást az időközönként tenállott törvények és szabályok figyelembe tartása mellett átdolgozta, s a felsőbb hatóságokhoz szükségelt jelentéseket, felterjesztéseket készítette stb. Továbbá:

Hogy Szvoboda Ferenc ur, mint ügyész, az árvédelem előkészítése, — s az árvíz védekezésében, s legtöbbször a legveszélyesebb vonalokon, tényleg részt vett, s 1879 ik évi február végén, mikor a város és határterületeinek sorsa oly kétségbeejtő volt, hogy a vízvészbizottság a határ terület további védelmét feladni, s az összes erőt a város megvédésére fordítani határozta; Szvoboda Ferenc ügyész volt az, ki ezen határozat végrehajtását felfüggeszteni, s magát a tarthatlannak ítélt Csongrád — földi révutvonal védelmére kiküldetni kérte, s aki nek aztán a veszélyezett vonalat, hova már csak lóháton mehetett ki, több napi folytonos kintlétel s éjjel-nappali munka mellett megvédeni, s a határt, az árvíz általi elöntéstől megmenteni sikerült; míg ellenben a népbárát??? Réti Ferenc, a rendkívüli árvizek alkalmával is, mikor a nép élete és vagyvna forgott kockán, fiatal, s egészséges ember létére is, következetesen távol tartotta magát attól, hogy az árvízvédelemben tényleg beszóljon, s egyik, vagy másik védvonal védelmezése iránti intézkedést átvegye. Mert hiszen a vízvédelemben a gáton még náthát is kaphatott az ember. Es bár ő akkor is mindent kész volt a népért tenni — s óval de arra már még sem érzett magában hajlandóságot, hogy csak azért, hogy a nép életét és vagyont megmenteni segítsen, magát fáradságnak és talán még egy kis náthának is kitegye.

Es végre, hogy Szvoboda Ferencz városi ügyész volt az is, aki a város vízvédelmi helyzetének alapos tanulmányozása után és uyomán, a város éjszakai partjainak a város némi hozzájárulása mellett, állam költségen leendő állandó biztosítása iránt, a városi közgyűléshez indokolt indítványt terjesztett be, s aki, mivel Réti Ferenc, ki

némileg meg is ígérte, azt nem teljesítette, a miniszteriumhoz felterjesztendő, több ivre terjedő indokolt felterjesztést is elkészítette.

S tette ezeket és sok más egyebet is, a nélkül, hogy az kötelességében állott volna s anélkül, hogy azért bármi jutalmat is kívánt és kapott volna. Míg ellenben Réti Ferenc, mint a rendezett tanácsnak 1872-ik évben történt szervezése alkalmával megválasztott számvevő, noha ugyanakkor egyszerűs mind ügyvéd — gyakornokoskodott is Ujhelyi ügyvéd urnál, tehát két nyeret ült mindamelltt nemcsak a számvevői fizetést szedegette fel hűségeseen, hanem ezenfelül, jólehet számvevői teendőit nem teljesítette, s egyetlenegy közpénztári vagy árvapénztári számadási sem vizsgált meg két év alatt, mindamelltt néhány apró cseprő tőkegazdai és szegénypénztári számadás megvizsgálásáért o. é. 300 frtot is zsebre vágott.

A „Tiszavidék” cikke vonatkozó részének tehát épen ellenkezője az igaz, mivel a rendezett tanács ideje alatt nem Szvoboda Ferenc, hanem Réti Ferenc a népbárát? volt az, aki a közügyekben minden ingyenes ténykedés alól következetesen kivonta magát; s összes közéleti szereplése abból állott, hogy mikor épen ráért s eszébe jutott a közgyűlésre megjelent. Hogy azonban ott is milyen tájékozottsággal és körültekintéssel szolt a tárgyalt ügyekhez, az onnan is kétségtelen, hogy mikor Szvoboda Ferenc ügyész indítványa tárgyalatott a város „némi hozzájárulása” helyett, az állandó biztosítás költségei felének elvállalása mellett emelt szót. Arra tehát, hogy Szvoboda Ferenc ur szava Csongrád városának 1880-ik évben történt nagyközséggé alakulása után is sulylyal birjon a közügyek elintézésénél, semmiféle szerep cserére nem volt szüksége, mivel az ő szavának, előző tettei és sikerei biztosították a nyomatékot.

De nemcsak a szerepcseréről szóló hanem azon másik állítás is homlok egyenest ellenkezik az igazsággal, mintha Szvoboda Ferenc ur a Turi Kis Pál, Major István s társai, s illetve Csátárral való szövetkezés útján jutott volna a Csátár érában a vezérszerephez. Mert habár igaz is, hogy Szvoboda Ferenc ur is, mint az értelmiség minden tagja; Réti Ferencet kivéve, a rendezett tanács fentartása mellett, tehát ebben is Csátáristák ellen küzdött; de azért még se Szvoboda Ferenc ur volt az, aki Csátárnak levelet irt, hogy feledje a multat, hanem más valaki. S aztán a Csátár-előjáró

ság először nem is Szvoboda Ferencet, hanem Réti Ernőt bízta meg az ügyek vitelevel; s csak mikor azt kezdte tapasztalni, hogy ennek a megbízásnak csak egy bizonyos eredménye van, a fizetés t. i.; a siker azonban rendszerint elmarad; s főként mikor arról értesült, hogy nemcsak hogy a város éjszaki partjainak állandó biztosítását nem eszközölte a miniszterium, hanem még a tervekészítés költségeinek megfizetésére is kötelezte a várost, csak akkor kérte fel Szvoboda Ferenc urat, némely fontosabb ügyek ellátására, a biztos jövedelmet hozó peres ügyek nagyobb részét azonban, nemcsak a Csátár, — hanem az 1882-ik év elején ezután következett másik előjárás is, továbbra is Réti Ernőnek adogatta ki.

Es épen ez a tény bizonyítja azt is, hogy a „Tiszavidék” azon további állítása is, mintha Szvoboda Ferenc ur, minden ügyet és jövedelmet magához ragadott volna, s mintha az előjárásot hatalma s illetve gyámsága alá vette volna nem egyéb, mint szemérmetlen ráfogás; nem egyéb, mint a Réti Ferencről vett mértéknek Szvoboda Ferenc urra való alkalmazásának megkísérlése.

Szvoboda Ferenc ur vezetői szerepe, tehát nem a Csátárral s hűvel való szövetkezés, hanem az általa elért sikerek, és azon méltányos eljárásának az eredménye, hogy legtöbbször csak a már elért eredmény után fogadott el jutalmat, s hogy az általa elfogadott jutalmak évi átlaga alig haladja meg a 300 frtot; amennyit bizonyosan Réti Ernő is bevett a város reá bízott ügyeiből. Noha az általuk elért eredmények összehasonlítást sem tűrnek.

Itt még csak azt jegyezzük meg, hogy Csongrádon a Csátár éra, sajátképp már 1881-ik évben Ordódy Pálnak országgyűlési képviselővé lett megválasztása által aláhanyatlott; az 1882 év elején pedig, mikor a Csátár hűvei, a városi előjárás választásánál, egytől-egyig kimaradtak, véget ért. — Szvoboda Ferenc ur közéleti vezérségét tehát a Csátár érival kapcsolatban emlegetni misztifikáció, ámitás.

Valamint ámitás az is, mintha a Réti Ferenc közérdekben többet, vagy csak annyit is tett volna fizetés nélkül, mint Szvoboda Ferenc. De a legképtelenebb állítás, s legnagyobb ámitás az, mikor Réti Ferenc közéleti szerepléséről az állítatják, hogy önzetlen. Mert Réti Ferencnek 1887-ik évben gyászos virágzásra jutott közéleti vezérsége épen az ő, — és vele szövetkezett egyének önző érdekei előmozdításában és biztosításában találja alapját.

Mi ugyanis úgy tudjuk, hogy Réti Ferenc a közös birtokosok ügyein, s a rét felosztáson kívül, melyeket oly körömön font fufanggal intézett el, hogy neki abból kára ne legyen. csak az 1886-ik évben, a Csátárral kezdett, s igazi szerepcserevel járt követválasztás, és az ármentesítő társulat alakítása ügyében tett olyan utazásokat, melyekért, a város pénztárából utazási költség címén nem vett fel pénzt.

A pártalakítási gyűlések s összejöv-

telek idején azonban a 48-asokkal szemben magát külön 48-asnak bizonyította. Azután pedig mikor a közel 300 legnagyobb rész 48-as polgárnak a követválasztók közé való felvétele iránt benyújtott föllebbezést a kir. Curia, mint alaptalant elvetette; s mikor talán már a Szivákkal megalkuvás is sikerrel biztatta, a követválasztási mozgalmak alatt, akkor meg már a 48-as elv fentartása mellett úgy beszélgetett, hogy a város érdekében újból Szivákok kellene megválasztani, s alku megkötése után pártjában az időközben megalakított községi pártban csoportosította nem a s z a b a d e l v ű, de a S z i v á k pártot. S most, mint a szabadelvű párt 48-as elnöke virágozik. — Réti Ferenc ur ezen önzetlen? viselkedése azonban gazdagon meg lón jutalmazva az u. n. alkotmányos költségek kezelésének s a vasuti kisajátításoknak neki lett atadása, — s a „Csongrád” 9-ik számában említett 7 ezer frtnyi összeg könnyű érvényesítése által. A másik ügy — melyben a vasutársaság által használatába bocsájtott ingyen jeggyel utazgatott — az ármentesítő társulat megalakítása volt. Réti Ferenc ugyanis, miután a városi közgyűlésen — azon kecsegtetés mellett, hogy ő azt akarja, hogy az ármentesítést a város összközönsége viselje, s hogy az ártér birtokosokat megnyugtathatja hogy senkihez sem viszik az ártéri kirovási könyvecskét — kieszközölte, hogy a Budapestre összehívott értekezletre ő, s társai küldésének ki; Budapestben meg Szivák Imre támogatásával azt eszközölte ki, hogy a grf. Károlyi Sándor ur által Csongrádra összehívott alakulási gyűlésre ő és társai hivatottak meg.

A grf. Károlyi Sándor ur által 1888-ik évi június 26-án Csongrádra összehívott u. n. érdekeltségi közgyűlésre azonban, melyen első sorban az egyesítés feltételei lettek megállapítandók, Szivák Imre ur meg sem jelent, kebelbarátja Réti Ferenc pedig az egyesítés feltételeit, s ezek közt azt is, hogy az a költség, ami a gátaknak egyenlő biztonságot nyújtó méretekben való kiépítésére szükséges, mindenik érdekeltségnek külön terhet fogja képezni, ő tudjamiért miért nem? az 1884. évi XIV. t. cz. 2. §-ának nyílt rendelkezése s a budapesti megállapodás ellenére elfelejtette? formulázni s jegyzőkönyvbe vétetni. S innen van a rendkívüli megterhelés, mert pl. a vajhátí réten épült új gát költségeit is, a csongrádi ártéri birtokosok is fizetik.

Ilyen eredményeket, melyek még a késő utódok is nyögnek, szűlt Réti Ferenc pártvezérsége és ugynevezett ingyenes munkódése.

A „Csongrád” közleményeinek nem célja a népámitás. Abban a tények minden sallang cifrázat nélkül hozatnak föl. S ha a tények Réti Ferenc s társaira nem képeznek is dicséretet, arról mi nem tehetünk. A tényeket meg nem hamisíthatjuk. A tervszerű magasztolás és ócsárlás vádját tehát vissza-utasítjuk a „Tiszavidék”-re Szűre! viselje!!

Városi közgyűlés.

Hosszas hallgatás után végre valahára közgyűlést tartott Csongrád városa. Hónapok óta folytak a szemrehányások, hogy nem lehet közgyűlést tartani, mert a választók névjegyzéke meg van apellálva s a községi képviselők választása nem történhetik meg. Addig pedig míg ez meg nem történik közgyűlés nem tartható. No kérem hát a képviselők választása még e hó 6-án végbe ment, a közgyűlés mégis 3 álló hét után hivatott össze. De hát se baj. Összehívott ez is. S Uram fia ez az első közgyűlés is ugyancsak kített magáért. Csekély résztvevő. csekély érdeklődés! A jegyző ur ledarálja a 20 tételt felül haladó tárgysorozat s a képviselő urak — különösen az ujdonsultek — bojingatják rá a tejuket. Néha néha id. Kádár Henrik emelkedik fel székéről s mondja el nézeteit. A tisztos öreg ur ajakáról értelmesen s komolyan röppen el a szó. Higgadtan, bölcsen s kimérten a tárgyhöz beszél. Holtzer Adolf is előhozakodik közvetítő indítványával, s megéri azt a nem remélt dicsőséget, hogy azt elfogadják. Herke Ferencz csak sürget. Sürgeti a törvényhatóságot, hogy hagyja jóvá a közgyűlésnek a liquidationális összeg mennyisége tekintetében hozott alakilag hiányos határozatát. Mint felette jellemzőt enlítjük meg, hogy a közgyűlési tárgyalásoknál per „községi párt” és „másik párt” beszélnek. Legalább ez uttal ilyet halottunk hangoztatni. Különben a közgyűlés érdekesebb mozzanatai következők:

Dr. Cicatricis Lajos főszolgabíró megnyitván a közgyűlést előterjeszti, miszerint az 1886: XXII t. c. rendelkezésének megfelelőleg (?) megejtett községi képviselő választás folytán a közgyűlés megalakítása jog- és hatáskörébe esvén, midőn azt megalakítottnak nyilvánítja, felkéri a bírót, hogy a mai rendkívüli közgyűlésre felvett ügyek letárgyalása végett a közgyűlés vezetését vegye át.

III. t. A pesti m. kereskedelmi bank értesítése a Csongrád város közönsége által felvenni szándékolt 150,000 frt kölcsön megszavazásáról. Ez a zálogjognak az összes ingatlanokra első helyen leendő bekebelezése mellett 4 $\frac{1}{2}$ %-os, ez idő szerinti 97 frtos napi árfolyamban levő községi kötelezvényekben 50 évi törlesztésre félévi részletekben 560% annuitással megszavaztatott.

VI. A szegedi m. kir. Pénzügyigazgatóság értesítése a m. kir. Pénzügyminiszterium által vizszabályozási védművek fentartásai költségei címén megállapított földadó visszatérítési (liquidationális) összeg mennyiségéről. Miután a liquidationális összeg a csongrád-sövényházi ármentesítő és belvizszabályozó társulat megalakítása által érdekel birtokosoknak átengedett, de a határozat mindez ideig törvényhatósági jóváhagyás alá felterjesztve nem lett, utasított az Előjáróság, hogy ezt haladéktalanul terjeszse fel, vagy ha szükséges különösen ha a felterjesztést alaki hibák akadályozzák a legközelebb egybehívandó közgyűlés elé újabb határozat hozatala végett terjessze elő.

Közigazgatási bizottsági ülés.

A vármegye közigazgatási bizottsága márc. havi ülését f. hó 24-én tartotta meg a főispán elnöklete alatt.

Az ülésnek legfőbb tárgya Csongrád ról került ki. Fontosabb tárgyai különben következők:

Balogh János árvaszéki elnök bejelent hogy Bartha Kálmán ülnök a múlt hó 8-ik óta minden bejelentés nélkül távol volt hivatalától.

Az alispán felvilágosításkép előadja, hogy a nevezett úrnök hirtelen rosszul lett, Bpestre kellett fővinni egy vizgyógyintézetbe, a hol a baj még súlyosbodott. A vizgyógyintézetből orvosi igazolvány mellett folyamodott Bartha 6 heti, esetleg 6 hónapi szabadságidő engedélyezéséért, s mivel a 6 hónapi szabadságidőt a törvényhatósági bizottság van hivatva megadni, a folyamodványt a legközelebbi megyei gyűlés elé terjesztendi, addig a válasz tudomásul vételét kéri. Tudomásul vétetett.

Lévay Ferenc tanfelügyelő előterjesztésére a csongrádi polg. iskolához Vannaynak rajztanárul megválasztása helyben hagyott.

Simonssics Kornélia csongrádi tanítónő nyugdíjaztatása iránt iránt benyújtott kérvénye ügyében a tanfelügyelő elnökleite alatt dr. Réthy János megyei főorvos, Filó János és Bányai József bizottsági tagok küldettek ki, annak megvizsgálására, hogy a folyamodónő nyugdíjaztatásának szüksége fenn forog-e?

A tanfelügyelő a csongrádi iskolaszék előző évi számadása, annál felmerült nagyobb mérvű számadási rendtelenségekről tesz jelentést, mely számadási hibák folytán a megtérítendő összeg 740 frt 17 kr., mely összegből 222 frt 14 kr. Kádár Henrik volt iskolaszéki elnöknek, a többi pedig Draskovits Dezső iskolai gondnoknak kelte megfizetni.

Kádár Henrik az el nem számolt 222 frt 14 kr. visszatérítésére és felvilágosító nyilatkozatának benyújtására 14 napi záros határidő alatt felhivatott.

Draskovits Dezső szintén számadásának és nyilatkozatának 2 hó alatti beterjesztésére utasított és a csongrádi előjáróság e tárgyban igazoló nyilatkozataira felhivatott.

Övástatott a vallás- és közoktatási miniszternek a z a rendelete, mely szerint a tanítók engedély nélkül lapszerkesztést nem folytathatnak. A tanítók ezen rendelet pontos betartására utasítottatnak.

Az alispáni előadmányok közül a Csemege Mészáros fele fegyelmi ügy és ezzel kapcsolatban Sima Ferenc és társai által közbevetett panaszos feljelentés tárgyában kelt miniszteri leirat érdemtel nagyobb figyelmet. A bizottság a megyei főügyeszt a fegyelmi vizsgálat és biztosítási végrehajtás haladéktalan foganatosítására utasította, Sima Ferenc és társai felebbezése felett pedig ezen fegyelmi vizsgálatok befejezése után log a t bizottság érdemtel határozni.

Ezután a csongrádi községi képviselő választások határnapjának kitűzése ellen Szvoboda Ferenc és társainak közvetlen a miniszterhez beadott és véleményadásra elküldött panaszos kérelme került tárgyalás alá. A bizottság a fészolgabiró eljárását törvényesnek találván, a felebbezésnek nem adott helyet, dacára, hogy a felebbezők kimutatták, mely szerint a sutyomban kitűzött határnap miatt a lakosságnak nagyobb része elűtetett jogainak gyakorlásától.

Ugyanezen panaszból kifolyólag a közgazgatási bizottság okmányhamisítás címén bűnvádi felterjesztéssel fog élni a szegedi törvényszékhez; mert úgy hiszi, hogy a Szegi Pál aláírása meg van hamisítva a töle kicsikart nyilatkozatokon. No! no? majd meglátjuk!

Nyilatkozat.

Egy előfordult kellemetlen eset alkalmából s többfelől hozzám érkezett hírekben arra a következtetésre jutottam, miszerint

elleneseim következetesen folytonosan s váltva egymás után szándékoznak engem fegyveres elégtétel adásra kihívni, hogy ily módon hivatásom gyakorlatában megfélemlítsenek, elretentsenek és elnémitsanak.

Tekintettel arra, miszerint bár engem a közügy érdekében teljesített munkálkodásomnál az igazság, az őszinte meggyőződés kimondásában semmi ilyenmü eszközzel elnémitani nem lehet, mindamellett, mert magamat a folytonos insultusoknak kitenni nem akarom; ezennel egyszer s mindenkorra határozottan kijelentem, miszerint lapomban megjelenendő közleményeim ért egyedül és kizárólag az arra hivatott bíróság útján engedem magam felelőségre vonatnani. — Csongrád, 1890. márc. 25.

Csongrádi Gábor.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás!** Tisztelettel értesítjük szives olvasóinkat, hogy april 1-jével új előfizetést nyitunk. — s kérjük lapunk előfizetőit, hogy a kiknek előfizetése a mai nappal lejárt, előfizetéseiket megújítal sziveskedjenek annál is inkább, nehogy a lap szét üldésében fennmaradás történjenk.

— A „Tiszavidék“ révén az összes vármegyei lapok világgá bocsátották azt a hírt, hogy e vidéki vizek raktározása ügyében városunkból Dr. Szivák képviselő ur vezetése alatt egy 4 tagból álló küldöttség járt fenn a miniszternél, s hogy a miniszter valami nagyon kedvű s megnyugtató ígéretet tett a küldöttségnek. Persze az ilyesmire nagyon vésztik ennek a mi jó közönségünknek s mi sem könnyűbb, mithogy azt elhiggye. De hát arra nem is gondol, hogy a „Tiszavidék“ még föllentem is tud s oly dolgot is el akar a jóhiszemű közönséggel hitetni, ami soha nem történt meg. Mert hát járt-e fenn ez a küldöttség a miniszter előtt? E zárában sem volt! Mondott-e a miniszter megnyugtató ígéretet a küldöttségnek? Soha! Mi igaz hát e dologban? Semmi! Hát akkor minek ez a jóhiszemű közönségnek szándékosan félrevezetnünk akarja? vagy a képviselő ur számára akarnak vele egy kis nimbust szerezni? Különbben képviselő urtól elvártunk volna anynyi galantiáriát, hogy a neve felhasználásával szomorú bocátot efféle föllentéseknek amaga czáfolja meg.

— **Csongrád városának 1890-ik évre szóló IV-ik oszt. kereseti — s az ezen adó nem után járó általános jövedelmi pótdadó kivetési listroma** f. évi márc. hó 31-éek délelőtti 8 órájától, april hó 7-éek délutáni 6 órájáig Csongrád város polg. bizottságának a szentesítési helyiségben 8 napi közszemlére kitéve leendő. Azon egyének, kik a kivésésbe bele nem nyugszanak, ne'án felszámolásuk a listrom kitévését követő — 15 nap alatt benyújthatják.

— **A leányzó nem halt meg csak —** nónában szenvedt. Mi egy hete virridóra egy kellemetlen érzéssel ébr dűnk fel. Hideg borzongás futotta végig ereinkre, mint sejtelmes jövedőlése egy irtózatlan catastrophának. Eleinte nem is gyanítottuk, el s mi képzeltük mi következhetik be? Csak később tártul fel előttünk a helyzet a maga remegtető valóságában. Min valami ezet-föld t rendítő vészjel, ugy terjedt el híre annak, hogy Csongrád város jövedő remény, jövő boldogságának Mesiása a „Tiszavidék“ megvált a föld: élettől. Mi — a szerető colléga — nem is késtünk soká e csapás felett fáó é-relműnknek őszinte bánatos kifejeést adni. Ez kötelességünk volt! Ezt megtettük! Hála azoabban a compertorok művésze ének, hála annak, aki a placát kinyor-sajó útjánai gyátását kifudálta, a mi bankodánk s sránkozásunk teljes korai volt. Am kedves egyen e hégánk, városunk szeméfénye az igazság előharcosa egészen nem halt meg! Mindössze csak ez a komisz divatos becsér, ez a nőna lepte meg s altat a el. Fel brédése keeden este akkor töté meg, midőn a nap épen leáldozott. S ezt a kedves colléga igen helyesen cselekedte. Helyesen teszi a jövőben is, ha mindent a sötében igyekszik megszületni. A kezdetlen nőna nagyon megviselte s ilyen ábrázatal nem tanácsos neki a n pvilá: elé kijönni. Egyebekben tudvözöljük d eső collegákat uja szűlése a ik-mából, s legyen megnyudva, mi gondoskodtunk róla, hogy a magyar nemzetit a uzi um isztes ábrázatit t. mint becs-s ereklét — az utókor számára megörizze.

— **Tisztelettel tudatjuk előfizetőinkkel, miszerint regény közzelmenyünkbe közbejött akadályok miatt tovább nem folyt tjuk, hanem ellyett arra fogunk törekedni, hogy „Csarok“ rovastunkban érdekesebb érdekesebb beszé yekkel szolgáljunk t. előfizetőinknek.**

— A „Tiszavidék“ keddi placátja „konzervatív szellemű kormánypárt“ és „Csatár-párt“ról zeng valami éneket. Amint nagy erőfeszítéssel képesek voltak kibetűzni, s bülcössége abból, hogy a csongrádi 48-as kör tekintélyes egyénei a Marcius 16-ki „Polgári kör“-i banketten részvettek azt a következtést vonja le, hogy a „Polgári kör“, most már a „48-as kör“-rel teljes szövetségre lépett. Oh te bölcs és tudos logicus! Hát még ennyit sem méltóztatott a történelemből elsajátítani, hogy a mar. 15-ike közös ünnepe a haza minden fiának, nemzetiség vallás és pártkülönbőség nélkül! No lám ez az elhűtség! Hogy igyekeznék még m re. 15-ébből is pártkérdést csinálni. S a dologban az a legszebb, hogy az ilyen még arrogálja magának azt a jogot, hogy komolyan vétezzék. Persze azt ilyenkor elfelejti, ez a tisztelt lap, hogy az ő derék elhű vezetők közéleti szereplését, mint 48-as párti kezdete meg s ma mellénye alatt liberális kormánypárti érzelmeiket táplál(?) No nem csoda. Ilyen alkalommal ezt elfelejteni szokás.

— **Magyarország egy speciális ásványvíze.** Hazánk tudvalevőleg oly gazdag közönséges és gyógyerjű ásványvizekben, mint alig más ország a kontinensen. Közönséges borvizei mellett egyes gyógytorrasai nemcsak a hazai ásványvizek sorából emelkednek ki, de némelyik még a legkiválóbb és legismertebb vizeket is felülmúlja. Ásványvizeink sorában ilyen kiváló specialitás a koritnicai szénsavas-földes, vasas-sós ásványvíz. Mig ugyanis a többi vasas források többnyire csupán szénsavas vasas vizek, addig a koritnicai viz csekélyebb és finom előzástu vastartalalom mellett túlsúlyban kénsavas-sók tartartalmaz, melyeknek oldó tulajdonsága vanak németi összehuzó hatását szerecsesen ellensúlyozza. Nem csoda tehát, ha az idegesség és vérszegénységtől mindenféle bajokban, de különösen gyomor- és bélbetegségekben, valamint a ranyezes bántalmakban szenvedők, kik a koritnicai vizet használták, nem győzik azt eléggé dicsérni s orvosok is a fentemlített bajokkal csodával határos gyógyeredményeket értk el vele. A koritnicai viz tehát nem amilyen tucat számra forgalomba hozott luxus-víz, de kellemes jó ize mellett valóban kiváló gyógyhatású is s ez az, amiórt a szenvedő emb-riség figyelmese melegen ajánljuk. Az idej főiss töltés épen a napokban kitédetett szót az ország minden tája felé. Megemlítjük, hogy tavaly óta a Zsófia-forrást — mely a palackvizet szolgáltatta — újra foglalták s két méterrel mélyítvén, több új szénsavdus ér feltalálása, valamint egy eddig befolyó édesvíz ér elzárása által a savanyúvíz erejét nagy mértékben fokozták; valamint most már a töltötés sem a régi primitív módon, hanem a forrás tükre alatt gépezet által történik. A koritnicai viz megrendelhető 24 vagy 40 palackot tartalmazó ládában a földi igazgatóságnál Koritnicán, Budapesten Edecskuty L. magyarországi kizárólagos főraktárában, valamint minden nevezetesebb ásványvízkereskedésben és az összes gyógyszerárakban.

— **Weber Károly** budapesti (földű-utca 2.) birneves virákereskedő gazdagon illusztrált árjegyzéke oly dúd választékot tartalmazza a rózsafajok újdonságaiból, hogy igazán érdemes ebből 1 példányt ingyen és bérmentve hozatni. Ezen cég saját rózsateleppel bír, melyből a legnemesebb és legválasztékosabb rózsák és gyümölcsfákat és egyéb nemcsak cserjéket szolgáltatnak, elvállal továbbá kertialakításokat és parkok berendezését mindenféle stílusban a legkülönösebb kivitelben.

Nyilatkozat.

Csongrádi Gábor ügyvédjelölt ur és a „Csongrád“ című lap felelős szerkesztője részéről f. é. március hó 23-án d. u. 1 órakor alólirottak arra kértünk fel, hogy tekintettel arra, miszerint ő a „Csongrád“ 10-ik számában „A tisztesség törvénye“ című vezércikkeért Tari István ur által elégtétel adásra szólítottatott fel — ez ügyben mi, mint az ő megbízottai tegyük magunkat érintkezésbe Tari István ur megbízottjaiként nála f. é. márczius 23-án d. e. u. 1/2 órakor megjelent Holtzer Adolf és Sövényházi Antal urakkal.

Mi alólirottak Csongrádi Gábor ur ezen megbízását elfogadtuk és Szvoboda Ferenc ügyvéd Holtzer és Sövényházi urakat ez ügy megbeszélése szempontjából ugyancsak márczius 23-ának délután 5 1/2 órájkor lakásán leendő megjelenésre kérte fel.

Nevezett urak a jelzett helyen s a mondott időben meg is jelentek s mi alóli

írottak magunkat Csongrádi ur megbizottjaiként bemutatván első sorban is azt a kérdést intéztük hozzájuk, hogy mikép óhajtják az ügy elintézését. E kérdésünkre nevezett megbizott urak azt a kijelentést tették, hogy ők legcélszerűbbnek gondolnák, ha az ügy békés uton intézhető el, s Csongrádi Gábor ur egy nyilatkozatot bocsátana ki.

Mi erre azt a feleletet adtuk, miszerint miután felünkkel erre megbizást nem nyertünk, mert felünk a párbajnak a legszigorubb feltételek mellett megállapítására kért fel bennünket ez alapon engedjenek nekünk időt, hogy felünkkel a békés kiegyenlítés érdekében értekezessünk s az ügyet másnap folytassuk; mindamelllett azonnal kijelentettünk annyit, hogy felünk nevében készek vagyunk egy nyilatkozatot kiadni, de csak azon esetben, ha Tari ur szinte ad ki egy nyilatkozatot arról, hogy ő nem akarta Csongrádi Gábor urat a „Tiszavidék” 3-ik számában „Világosságot” című cikkben sérteni, mert a mi nézetünk az, hogy e két cikket összefüggésbe kell egymással hozni lévén a Csongrádi ur cikke csak méltó felelet Tari ur cikkére.

Erre Tari ur megbizottjai kijelentették, miszerint ők ez ügyet másnapra halasztani nem akarják, mert ennek a legujabb párbaj szabályok értelmében még aznap be kell fejezteni, de mert Holtzer Adolf ur azt jelentette ki, hogy neki ugyis ok van arra, hogy segédi állásáról lemondjon s arról azonnal le is mondott a tárgyalás 6 órákor felfüggesztetett azzal, hogy egy fél óra múlva ismét jöjjünk össze, amikor is a Holtzer ur helyett megjelenő másik újabb segéddel fogjuk az ügyet tovább tárgyalni.

Hat és fél órákor a már említett helyen ismét összejöve Holtzer Adolf ur helyett Eder János ur jelent meg s mutatta be magát mint Tari István ur megbizottját. Ekkor már csupán csak a békés kiegyenlítés módja felett történt az eszmecsere s Tari ur megbizottjai azon felfogásuknak adtak kifejezést, miszerint Tari ur nem köteles nyilatkozatot kiadni, mert az ő cikke Csongrádi urra sértő nem lehetett s nem volt, mert ha az lett volna Csongrádi ur-

nak módjában állott volna elégtételt szerezni, mindamelllett ők is beleegyeznek abba, hogy felük nyilatkozatot állítson ki, azon értelemben, hogy ő Csongrádi urat sérteni soha nem akarta, de mert Csongrádi ur a voltaképeni sértő, neki áll kötelességében kedvezőbb nyilatkozatot kiadni oly szövegezéssel, hogy ő Tari Istvánt jellemes correct s mindenekfelett pedig süggetlen embernek tartja.

Mi ez ajánlatot nem fogadván el, nevezett urak a nélkül, hogy bármi kívánatot fejeztek volna ki, eltávoztak. Így mi részünkről az ügyet befejezettnak nyilvánítottuk.

Másnap f. hó 24-én a reggeli órákban Szvoboda Ferenc lakásán újból megjelent Sövényházi s akkor már ismét Holtzer Adolf urral kívánták az ügy további tárgyalását.

Erre Szvoboda Ferenc kijelentette, hogy Holtzer Adolf ur tegnap ugyis lemondott a segédi állásról őt már többé ez ügyben, mint ilyet nem tekintheti, másrészt pedig, miután az előző napon épen Sövényházi és Holtzer Adolf adtak kifejezést azon ragaszkodásuknak, hogy az ügy még aznap befejeztessék s miután ugyancsak Sövényházi s Holtzer ur helyett később megjelent Eder urak voltak azok, kik az előző napon a nélkül, hogy bármi kívánatot fejeztek volna ki a tárgyalásról eltávoztak, ezek alapján ők velük szemben az ügy további tárgyalásába nem bocsátkzhátnak, fentartottnak jelentvén ki azt az álláspontot, hogy az ügy az előző napon befejezést nyert.

A tényállás ekkénti hű felsorolása után részünkről még csak azon nézetünknek adunk kifejezést, hogy mint a fentebbiekből is kitűnik az ügy ekkénti befejezését épen Tari ur megbizottjai akaratának lehet beszámítani.

Csongrád, 1890. márc. 24-én.

Csemagi Antal sk. Szvoboda Ferenc sk.

A fenti „nyilatkozat” után a magam részéről még csak annyit jegyzek meg, mi-

szert f. hó 24-én, tehát a kihívást követő napon a kora reggeli órákban a lovagias szabályok ellenére — Sövényházi A. ur egyedül egy maga lakásomon megjelent Holtzer Adolf ur pedig. — szinte figyelmen kívül hagyásával az általa oly fennen hangoztatni szokott lovagiasságnak — ugyanez nap d. e. 11¹/₂ órákor az utcán megszólított s mindketten a fenforgó ügy tekintetében ohajtottak velem újabb érintkezésbe lépni. Én azonban ez uraknak határozottan kijelentetem, hogy tekintettel arra, miszerint már segédekre bízom az ügy elintézését, magamra nézve az ezek közben jöttte mellett megállapítandó határozatot fogom irányadó uls kötelező ült tekinteni. Tessék az uraknak kizárólag csak megbizottaimmal érintkezni, nekem ez ügyben velük többé semmi szavam nincs!

Igy állván a dolgok, nyilvánvaló, hogy nem én voltam az, aki a fegyveres elégtételadás alól kibuvót kerestem, hanem volt az a bizonyos egyén, akit úgy hívnak, hogy Tari s akit úgy látszik ugyancsak megszeptentett azon határozott kijelentésem, hogy én a fegyveres elégtételadáshoz oly módon ragaszkodom, hogy az az elképzelhető legszigorubb feltételek mellett menjen végbe.

Joggal nevezhetem tehát ezek után én Tari Istvánt ezt a hencső gyerkőcöt, aki e párbaj utján egy kis hírnév után rugaszkodott, haszontalan gyáva fráternek s joggal szórhatom rá vissza azon szépséges titulusokat, melyeket ő a „Tiszavidék” 4-ik számában velem szemben használni elég hitvány volt.

Midőn még csak annyit jegyzek meg, hogy a folyó hó 25-én este 7 órákor a „községi part” helyisége előtt Tari által inscenírozott minden criticán aluli jelenethez hasonló megtámadások ellen az illetékes forum előtt fogok jövőben orvoslást kérni — átal adom ezt a Tari gyereket a — közmegevetésnek.

Csongrádi Gábor.

Szerkesztői üzenet.

— Y. „A kisbicska története” című jellemrajzot a katonai életből még nem hoztuk. Várunk vele! A fejlemények fogják megmutatni a valjon közölséke, vagy nem?!

A „CSONGRÁD” KÖNYVNYOMDÁJA

CSONGRÁDON.

Elvállal minden, a

könyvnyomdászat körébe vágó munkákat,

ugymint:

diszes számlák, jegyzékek és tudósító levelek, eljegyzési és esketési kártyák, izléses meghívók és tánczrendek, étlapok, városi és községi hivatalos nyomtatványok;

ÁRJEGYZÉKEK, CIM-, ASZTALI ÉS NÉVJEGYEK, GYÁSZLAPOK

táblás kimutatások, takarékpénztári mérlegek, időszaki és folyóiratok, hirdlapok, művek, diszes kivitelű szalag-aranyozások, ipar és kereskedelmi körlevelek, ügyvédi és irodai nyomtatványok, levélpapírok és borítékok cégnomással,

FALRAGASZOK stb. stb. minden szín és nagyságban gyors, pontos, izléses és jutányos áron.

Ugyanitt a

CSONGRÁD

című társadalmi heti közlöny részére előfizetések elfogadtatnak, hirdetések felvétetnek.